



ราชการไทย

ชลประทาน

www.rid.go.th

ปีที่ 20 ฉบับที่ 157 ประจำเดือน พฤษภาคม 2555



EDITOR'S TALK บ.ก.บอกกล่าว

เล่มนี้มีอะไร? CONTENTS

กรมชลฯ มั่นใจ ปีนี้เอาอยู่...

เหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ที่เกิดขึ้นเมื่อปีที่แล้ว สร้างผลกระทบก่อให้เกิดมูลค่าความเสียหายเป็น อย่างมากทั้งกับประชาชนคนไทยไปจนถึงความมั่นใจ ของนักลงทุนชาวต่างชาติ

ในปีี้ กรมชลประทานจึงเตรียมพร้อมรับมือ อย่างเต็มสรรพกำลัง โดยเพิ่มประสิทธิภาพการ ระบายน้ำจากพื้นที่ตอนบนลงสู่ตอนล่างโดยการ ขุดลอกคูคลอง กำจัดวัชพืชในทางน้ำชลประทาน และติดตั้งปรับปรุงสถานีสูบน้ำ เพื่อเร่งระบายน้ำ ออกจากพื้นที่ลุ่มต่ำแม่น้ำท่าจีนและแม่น้ำเจ้าพระยา ให้สามารถออกสู่ทะเลอย่างรวดเร็ว โดยมั่นใจว่าจะ แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายนนี้แน่นอน และให้ทุก โครงการชลประทานเตรียมพร้อมรับมือสถานการณ์น้ำ ตลอดเวลา

จึงมั่นใจได้ว่า ปีนี้กรมชลประทานสามารถรับมือกับ สถานการณ์น้ำปีนี้ได้อย่างแน่นอน และจะสร้างความ เชื่อมั่นของประชาชนและนักลงทุนให้กลับมาอีกครั้ง

รายงานพิเศษ

1

“โครงการเขื่อนแม่จอก”

บรรเทาภัยแล้ง แก้ปัญหาดูแลภัย

บุคคลชลประทาน

4

“จาริน อัครโยธิน ครูผู้ยิ่งใหญ่ แห่งชลกร”

นวัตกรรมวันนี้

6

“เทคโนโลยีล้ำหน้า เพื่อบริหารจัดการน้ำ”

ล่องน้ำแลเขื่อน

8

“กินเที่ยวในวันว่าง ที่อ่างฯ ชับประดู”

เรื่องเล่าคนใช้น้ำ

9

“กลุ่มพายุฤดูร้อน โดดเด่นด้วยความสามัคคี”

เสียงจากสื่อ

10

“สงครามแย่งชิง แห่งลุ่มแม่น้ำโขง”

สถานการณ์น้ำ

12

“ใช้ความจุอ่างฯ เตรียมรับมือน้ำ”

รอบทิศชลประทาน

13

สารนำรู้จาก กบข.

18

PRODUCTION TEAMS

คณะผู้จัดทำ

TEAMS

เจ้าของ กรมชลประทาน ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
ที่ปรึกษา นายสิริวัชร วัฒน: อธิบดีกรมชลประทาน นายเลอศักดิ์ ธีระกุลพิบูลย์ รองอธิบดีฝ่ายบริหาร
นายบุญสอน สุชาติพงศ์ โฆษกกรมชลประทาน บรรณาธิการอำนวยการ นายมนัส กำเนิดมณี ผู้อำนวยการสำนัก
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน บรรณาธิการบริหาร นางสาวอรุณี พงษ์พรประเสริฐ หัวหน้ากองบรรณาธิการ
นางสาวนิรมล อ่องหนู โทร. 0-2241-0965 โทรสาร 0-2243-6926 พากษ์ประชาสัมพันธ์ E-mail :
ridnews2010@gmail.com



โครงการเขื่อนแม่วงก์ บรรเทาภัยแล้ง แก้ปัญหาอุทกภัย

รายงาน

พิเศษ



“น้ำแล้ง-น้ำท่วม” สองปัญหาสำคัญ

ที่หลายต่อหลายพื้นที่ของประเทศไทยต้องประสบอยู่ เป็นวัฏจักรหมุนเวียนต่อเนื่องชั่วนาตาปี ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ตกต่ำลง เพราะไม่สามารถทำการเพาะปลูกให้มีผลผลิตที่ดีได้ ข้าวไร่บางครั้งกำลังจะได้เก็บเกี่ยวผลผลิตก็เกิดภาวะน้ำท่วม ทำให้ประสบกับความยากลำบากเดือดร้อน

โจทย์ที่สำคัญในการแก้ปัญหาและบริหารจัดการน้ำให้เกิดความสมดุล จึงอยู่ในช่วงเวลานี้ว่า จะทำอย่างไรให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูก และในยามน้ำมาก จะทำอย่างไรไม่ให้น้ำไหลเข้าท่วมพื้นที่การเกษตรและบ้านเรือนของประชาชนจนเสียหาย

คนในพื้นที่ต้องการ “เขื่อนแม่วงก์”

ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร และอุทัยธานี ทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก เช่น ทำนา ไร่ มัน ไร่ อ้อย และสวนส้ม แต่พื้นที่ส่วนใหญ่กลับอยู่นอกเขตชลประทาน ดังนั้น เวลาค้นหาน้ำปาก็ท่วมไร่นาเสียหาย ช่วงหน้าแล้งก็แล้งหนัก จนไม่สามารถทำอะไรได้ ทั้งภัยแล้งและน้ำท่วมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนอย่างมาก ทั้งการสูญเสียรายได้ ขาดทุน มีหนี้สิน เกิดปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมา

ประชาชนในพื้นที่จึงต้องการให้สร้าง “เขื่อนแม่วงก์” โดยเร็ว เพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งและปัญหาอุทกภัยที่เกิดขึ้น

ข้าชาทุกปี เพราะนี่คือสิ่งที่คนในพื้นที่รอคอยมานานถึง 25 ปี นับตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมา ด้วยความเชื่อมั่นว่า **“เขื่อนแม่วงก์”** จะทำให้ชีวิตของเขาดีขึ้น ทำกินได้ ทั้งด้านการเกษตรและประมง อีกทั้งยังช่วยชะลอน้ำท่วม ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นและทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกปี เพราะผลจากการที่มีฝนตกหนักในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ทั้งตอนบนและตอนล่าง รวมทั้งในลุ่มน้ำสะแกกรัง

มหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นในปี 2554 ซึ่งสร้างความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่หลายจังหวัด รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑลดังเช่นที่ทราบกันอยู่ สาเหตุหนึ่งก็เพราะพื้นที่ลุ่มน้ำสะแกกรัง ยังไม่มีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่สามารถใช้ควบคุมและบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“เขื่อนแม่วงก์”

สร้างอาชีพยั่งยืน เสริมชุมชนเข้มแข็ง

กรมชลประทานวางแผนดำเนินการก่อสร้างโครงการเขื่อนแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ขึ้น โดยกำหนดพื้นที่อ่างเก็บน้ำส่วนใหญ่ อยู่ในเขต ต.แม่เลย์ อ.แม่วงก์ จ.นครสวรรค์ และบางส่วนอยู่ในเขต ต.ปางมะค่า อ.ชาณุวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร กำหนดระยะเวลาดำเนินการ 8 ปี (พ.ศ. 2555-2562) ประกอบด้วย เขื่อนหินถมแกนดินเหนียว อาคารระบายน้ำล้น อาคารระบายน้ำลงลำน้ำเดิม และฝายทดน้ำ จำนวน 3 แห่ง ประกอบด้วย ฝายทดน้ำบ้านท่าตาอยู่ ฝายทดน้ำขุนราษฎร์บริบาล ฝายทดน้ำบ้านวังสำราญ เพื่อทำหน้าที่ทดน้ำในแม่น้ำแม่วงก์ให้มีระดับสูงจนสามารถส่งน้ำเข้าพื้นที่ชลประทานได้



แผนงานโครงการเขื่อนแม่วงก์

จะใช้ระยะเวลาก่อสร้าง 8 ปี วงเงินสำหรับโครงการ 13,280.445 ล้านบาท ประกอบด้วยเขื่อนห้วงงานและอาคารประกอบ สร้างปิดกั้นลำน้ำแม่วงก์ที่เขาสบกก ในเขต ต.แม่เลย์ อ.แม่วงก์ จ.นครสวรรค์ ตัวเขื่อนเป็นเขื่อนหินถมแกนดินเหนียว สูง 56 เมตร กว้าง 12 เมตร ยาว 903.023 เมตร พื้นที่อ่างเก็บน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเขต ต.แม่เลย์ อ.แม่วงก์ จ.นครสวรรค์ บางส่วนอยู่ในเขต ต.ปางมะค่า อ.ชาณุวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร ความจุเก็บกักน้ำ 258 ล้าน ลบ.ม.

โครงการเขื่อนแม่วงก์ ยังประกอบด้วยฝายทดน้ำอีก 3 แห่ง ทำหน้าที่ทดน้ำในแม่น้ำแม่วงก์ให้มีระดับสูงจนส่งน้ำเข้าพื้นที่ชลประทาน ประกอบด้วย ฝายทดน้ำบ้านท่าตาอยู่ ต.เขาชนกัน อ.แม่วงก์ ระบายน้ำได้สูงสุด

เมื่อการก่อสร้างโครงการแล้วเสร็จ จะสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่ชลประทานในฤดูฝนได้ 291,900 ไร่ และในฤดูแล้ง 116,545 ไร่ เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเพาะปลูกของราษฎรจำนวน 11,320 ครัวเรือน ใน 102 หมู่บ้าน สามารถบรรเทาอุทกภัยและป้องกันไฟฟ้า โดยเป็นแหล่งน้ำสำรองสำหรับดับไฟป่าที่มักเกิดขึ้นในฤดูแล้ง อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมอาชีพด้านการท่องเที่ยวและด้านการประมง

เขื่อนแม่วงก์จะทำให้ราษฎรในพื้นที่มีน้ำใช้อย่างพอเพียง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง เป็นการสร้างอาชีพที่ยั่งยืน ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตของประชาชนและชุมชนดีขึ้น รวมถึงจะช่วยบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่โครงการและพื้นที่ท้ายน้ำด้วย



90 ลบ.ม./วินาที สันฝายยาว 40.00 เมตร สูง 2.70 เมตร ฝายทดน้ำขุนราษฎรบริบาล ต.ห้วยน้ำหอม อ.แม่วงก์ ระบายน้ำได้สูงสุด 90 ลบ.ม./วินาที สันฝายยาว 40.00 เมตร สูง 2.20 เมตร และฝายทดน้ำบ้านวังสำราญ ต.วังเมือง อ.ลาดยาว ระบายน้ำได้สูงสุด 413 ลบ.ม./วินาที สันฝายยาว 100.00 เมตร สูง 5.10 เมตร

หากการก่อสร้างแล้วเสร็จ จะสามารถเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนได้ประมาณ 237 ล้าน ลบ.ม. ต่อปี เพื่อให้มีน้ำเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว โดยส่งน้ำให้กับพื้นที่ชลประทาน 291,900 ไร่ และพื้นที่ชลประทานด้านท้ายเขื่อนที่ราษฎรร้องขอเพิ่มเติมอีก 10,000 ไร่

บรรเทาอุทกภัยในพื้นที่โครงการและพื้นที่ท้ายน้ำซึ่งมักไหลป่าในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม โดยชะลอ

การระบายน้ำลงสู่แม่น้ำสะแกกรังในช่วงที่มีน้ำหลากได้ ยกกระตือรือร้นได้ของเกษตรกร จากการเพิ่มผลผลิตข้าวในฤดูฝน และเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ช่วยสร้างความชุ่มชื้นให้แก่พื้นที่โดยรอบโครงการ และเป็นแหล่งน้ำต้นทุนในการป้องกันไฟป่าที่มักเกิดในฤดูแล้ง ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่วงก์และพื้นที่ป่าใกล้เคียง เช่น อุทยานแห่งชาติคลองลาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง เป็นต้น

นอกจากนี้ยังส่งน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศน์ด้านท้ายน้ำใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์และที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำตามธรรมชาติ ส่งเสริมการประมงพื้นที่ท้ายน้ำให้สามารถเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน และสร้างงานให้ชุมชน ลดการอพยพย้ายถิ่นฐานเข้าสู่เมือง ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่และสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น

จาริน อุตตะโยธิน

ครูผู้ยิ่งใหญ่ แห่งชลกร



“จาริน อุตตะโยธิน” ชื่อนี้คือความทรงจำทั้งดงามของชลกรทุกรุ่น ทุกวัย ในฐานะ “ครู” ผู้เปี่ยมด้วยความเมตตา ผู้หนักในวิชาความรู้ ในคุณธรรมในการกิจการงาน และเป็นผู้ให้มาตลอดชีวิตที่ยืนยาวเกือบ 90 ปี

อาจารย์จาริน เกิดเมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2464 เป็นบุตรรองอำมาตย์เอก หลวงอุตตะโยธินปรีชา กับนางทองพูน เป็นนักเรียนช่างชลประทานรุ่นที่ 2 จบหลักสูตรแล้วรับราชการในตำแหน่งช่างจัดวาง โครงการชลประทานก่อสร้างนครนายก (ท่าหุบ) จังหวัดนครนายก เป็นแห่งแรก

เส้นทางชีวิตราชการของอาจารย์จาริน ผ่านทั้งความยากลำบาก งานหนัก และงานใหม่ที่ทำทลายวิชาความรู้ด้านการชลประทานในยุคบุกเบิกของไทย ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของ ม.ล.ชูชาติ กำภู บิดาชลกร ผู้เป็นทั้งนายทั้งครู และแบบอย่างทีอาจารย์จารินยึดถือ

ผลจากการเคี้ยวกรำอย่างหนัก คือ ความรู้ด้านเกษตรชลประทานชนิดหาตัวจับยากของอาจารย์จาริน ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ครั้งดำรงตำแหน่งสารวัตรชลประทาน แผนกโครงการชลประทานที่ 7 (โพธิ์พระยา) ต.โพธิ์พระยา อ.เมือง

จ.สุพรรณบุรี เมื่อปี 2491 หนึ่งในปีของการดำเนินงานโครงการโพธิ์พระยา สร้างความพึงพอใจอย่างยิ่งให้กับ ม.ล.ชูชาติ กำภู จากผลงานที่เป็นรูปธรรม เกิดประโยชน์กับพื้นที่โครงการชลประทานโพธิ์พระยา 312,000 ไร่ ดังนั้น เมื่อ ม.ล.ชูชาติ ตั้งแผนกเกษตรชลประทานขึ้นในกองจัดสรรน้ำและบำรุงรักษาหรือกองชลประทานหลวง ในปี 2494 นายช่างจาริน จึงได้รับความไว้วางใจให้ดูแลรับผิดชอบงานเกษตรชลประทานในฐานะหัวหน้าแผนก ผู้เริ่มต้นการพัฒนา บริหารจัดการแผนกที่เพิ่งก่อตั้งขึ้นใหม่ ด้วยการวางระบบ โครงสร้างการทำงาน พร้อมกับผลักดันงานวิจัยเรื่อง “พืช” กับ “น้ำ” อย่างเต็มที่ ด้วยการจัดตั้ง “สถานีทดลองการใช้น้ำของพืช” ขึ้นที่โครงการชลประทานสามชุก จ.สุพรรณบุรี ซึ่งเป็นต้นแบบการจัดตั้งสถานีทดลองการใช้น้ำของพืชในภูมิภาคต่าง ๆ ในเวลาต่อมา และยังเป็นพื้นที่ชลประทานแห่งแรกที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยม เมื่อปี 2498

ความทุ่มเท อุทิศของอาจารย์จาริน ทำให้กรมชลประทานเป็นหน่วยงานที่มีองค์ความรู้ด้านเกษตรกรรม

ก้าวหน้าและทันสมัยในเวลานั้น รายงานวิจัยข้อมูลการใช้
ของพืชทั้ง 5 ภาค ที่สถานีทดลองการใช้ของพืช จัดทำขึ้น
เมื่อปี 2498 ยังเป็นข้อมูลที่สามารถใช้ได้มาจนถึงทุกวันนี้

ภารกิจสำคัญอีกเรื่องหนึ่ง คือ จัดการวางแผนการ
ปลูกพืช (Cropping Pattern) ในทุ่งเจ้าพระยา ภายหลังจาก
สร้างเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์แล้วเสร็จ ทำให้การใช้
น้ำในทุ่งเจ้าพระยา สามารถปลูกพืชหมุนเวียนได้ตลอดปี และ
เป็นจุดเริ่มต้นเกษตรอุตสาหกรรมของประเทศ

ความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญชำนาญ
งานด้านเกษตรชลประทาน คือ สิ่งที่อาจารย์จารินนำมา
สอนนักเรียนช่างชลประทาน ในฐานะอาจารย์พิเศษ ตั้งแต่
เป็นหัวหน้าแผนกเกษตรชลประทาน จนเป็นหัวหน้ากอง
ชลประทานหลวง และเป็นหัวหน้ากองชลประทานหลวง
ที่มากด้วยความรู้ความสามารถ และบุคลิกภาพอันสุขุม
เยือกเย็น จนเป็นนักเจรจาคนสำคัญของกรมชลประทาน
กับองค์กรต่างประเทศ ผลักดันให้เกิดการทำงานเชิงบูรณา
การระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของประเทศมาตั้งแต่เมื่อ
40 ปีที่แล้ว จนกระทั่งขึ้นดำรงตำแหน่งรองอธิบดีฝ่ายบำรุง
รักษา และย้ายไปเป็นเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จนเกษียณอายุราชการในปี 2522

แต่ชีวิตงานและการสร้างคุณูปการให้กับแผ่นดินเกิด
ของอาจารย์จาริน ยังคงดำเนินต่อไป ด้วยการนำความรู้
ความเชี่ยวชาญชำนาญ และประสบการณ์ที่สั่งสมตลอด
ระยะเวลายาวนาน มาสร้างประโยชน์ให้กับประเทศชาติ

ในฐานะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาเกษตรศาสตร์
และชีววิทยา ยาวนานถึง 20 ปี จนกระทั่งได้รับแต่งตั้งเป็น
รองประธานและประธานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
สาขาเกษตรศาสตร์และชีววิทยา ในปี 2529

พระคุณอันยิ่งใหญ่ของอาจารย์จาริน ที่นักเรียนช่าง
ชลประทานทุกคนจดจำไม่มีวันลืม นั่นคือ การดำรงรักษา
โรงเรียนการชลประทานให้คงอยู่มั่นคงสถาพร ซึ่งได้มี
วิวัฒนาการก้าวหน้าโดยลำดับ เป็นวิทยาลัยการชลประทาน
และสถาบันพัฒนาการชลประทานจนถึงทุกวันนี้

ความรักในงาน ความผูกพันที่มีต่อศิษย์และความหวังดี
ต่อประเทศชาติ ทำให้แม้วัยของอาจารย์จารินจะล่วงเลยเข้าสู่
ปัจฉิมวัย แต่ทุกครั้งที่มีโอกาสก็จะนำประสบการณ์และ
ความรู้ ความเชี่ยวชาญมาถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังเกิดแนวคิด
การทำงานที่ดีและประสบความสำเร็จจนวาระสุดท้ายของครู
ผู้ยิ่งใหญ่ของนักเรียนช่างชลประทานกว่า 60 รุ่น ปุชนิยบุคคล
ผู้เลิกล้ำด้วยคุณงามความดี เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2554
เวลา 14.20 นาฬิกา สิริรวมอายุได้ 90 ปี 10 เดือน 24 วัน

แม้ร่างกายจะแตกดับไป แต่ **“ดวงใจอันงดงาม”**
ของอาจารย์จารินจะยังคงเป็นที่จดจำมีรูปลักษณ์ของลูกศิษย์
ลูกหา ผู้มีโอกาสได้ใกล้ชิด รู้จัก คั่นเคย และเหนืออื่นใด
“คุณงามความดี” ที่สร้างสมมาตลอด จะปรากฏอยู่ใน
หน้าประวัติศาสตร์ของกรมชลประทาน เป็นอนุสรณ์ให้
ทุกคนได้ระลึกถึงคุณความดีที่ท่านปฏิบัติและอุทิศตน
เพื่อกรมชลประทานและเพื่อประเทศชาติตลอดมา





นวัตกรรม

อนันต์



เทคโนโลยีล้ำหน้า เพื่อบริหารจัดการน้ำ

กรมชลประทาน ไม่เคยหยุดนิ่งในการคิดค้นนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำให้ดียิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ดังเช่น เทคโนโลยีใหม่ที่มีการพัฒนา และกำลังจะนำมาใช้งานที่จะนำเสนอต่อไปนี้ คือ โปรแกรมสำเร็จรูป 9 โปรแกรม ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานสะดวก รวดเร็วขึ้น

1. โปรแกรมคำนวณค่าปริมาณการใช้น้ำของพืชอ้างอิง (ETO) จากข้อมูลอุตุนิยมวิทยาเกษตร (MR Quick) เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน สามารถตรวจสอบรายการคำนวณได้ทุกขั้นตอน พัฒนขึ้นเพื่อช่วยเหลืองานวิจัยด้านเกษตรชลประทานในการคำนวณหาค่าปริมาณการใช้น้ำของพืชอ้างอิงแทนการคำนวณด้วยมือ

2. โปรแกรมคำนวณค่าความต้องการน้ำของพืช (CWR-RID) ใช้คำนวณค่าความต้องการน้ำของพืชเศรษฐกิจที่ปลูกในเขตชลประทาน สำหรับใช้วางแผนการ

ส่งน้ำในช่วงฤดูการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนหรือพื้นที่เพาะปลูก โดยใช้ข้อมูลเบื้องต้น เช่น ข้อมูลพื้นฐานของโครงการชลประทาน ชนิดของพืช และช่วงเวลาปลูก เป็นต้น

3. โปรแกรมคำนวณความต้องการน้ำเพื่อการปลูกข้าว (Water Allocation in Paddy Field - WAPF) ใช้คำนวณความต้องการน้ำสำหรับปลูกข้าวในเขตชลประทาน เพื่อใช้วางแผนการส่งน้ำในช่วงฤดูการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนหรือพื้นที่เพาะปลูก มีลักษณะการใช้งานง่ายและสะดวก โดยอาศัยข้อมูลเบื้องต้น เช่น ชนิดของข้าวที่ปลูก (ข้าวนาดำหรือนาหว่าน) การเตรียมแปลงกล้า และปริมาณฝนเฉลี่ยรายเดือน เป็นต้น

4. โปรแกรมวางแผนการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำ (Reservoir Operation Study - ROS) ช่วยในการวางแผนการจัดสรรน้ำสำหรับโครงการที่มีอ่างเก็บน้ำและไม่มีอ่าง

เก็บน้ำ โดยครอบคลุมการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน และฤดูแล้ง สามารถคำนวณหาปริมาณความต้องการใช้น้ำชลประทานได้ทุกภาคส่วน และนำมาวางแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่โดยไม่ขาดแคลนน้ำหรือขาดแคลนน้อยที่สุด

5. โปรแกรมวางแผนการจัดสรรน้ำและติดตามผลการส่งน้ำรายสัปดาห์ (Water Allocation Scheduling and Monitoring - WASAM) ตัวโปรแกรมสามารถประเมินประสิทธิภาพการชลประทานและแสดงดัชนีแสดงผลการส่งน้ำของสัปดาห์ที่ผ่านมา เพื่อรายงานต่อหัวหน้าโครงการ หัวหน้างานส่งน้ำ และพนักงานส่งน้ำ ทั้งยังสามารถคำนวณหาปริมาณน้ำที่ต้องส่งล่วงหน้ารายสัปดาห์ตลอดฤดูกาล ทำให้ติดตามผลการเพาะปลูกพืชรายสัปดาห์ได้

6. โปรแกรมหาสมการเส้นโค้งความจุและโค้งพื้นที่ผิวน้ำ (Solver - Curve) โปรแกรมนี้พัฒนาให้สามารถหาผลลัพธ์สมการได้อย่างรวดเร็ว เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการหาปริมาณน้ำและพื้นที่ผิวน้ำ และใช้อ้างอิงในการอ่านค่าระดับน้ำในระบบโทรมาตร ในอนาคตโปรแกรม **Solver-Curve** จะได้รับการพัฒนาให้เป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมด้านการจัดสรรน้ำโปรแกรมอื่น ๆ เช่น โปรแกรม **WASAM** และ โปรแกรม **IRRIPROSTAT** เป็นต้น

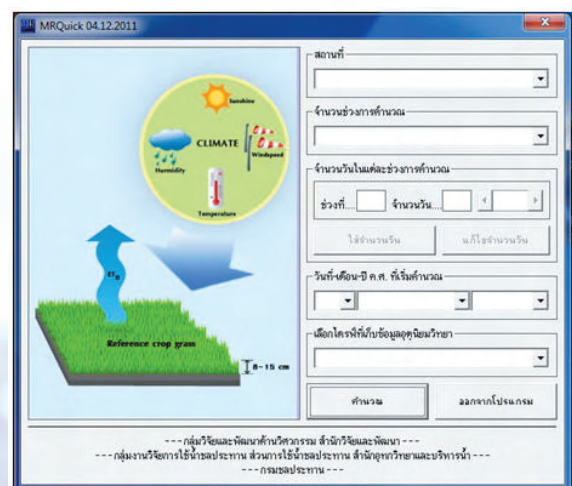
7. โปรแกรมจัดทำโค้งปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Reservoir Operation Rule Curves) ใช้วิเคราะห์เพื่อกำหนดเกณฑ์เก็บกักน้ำสูงสุด (**Upper Rule Curve, URC**) และเกณฑ์เก็บกักน้ำต่ำสุด (**Lower Rule Curve, LRC**) ของ

อ่างเก็บน้ำ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการรักษาระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำให้เหมาะสมในแต่ละช่วงฤดูกาล

8. โปรแกรมการจำลองการปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Reservoir Operation Simulation) ใช้วางแผนการจัดสรรน้ำในอ่างเก็บน้ำ โดยจำลองความต้องการใช้น้ำและปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างในระยะเวลาต่าง ๆ แล้วนำไปใช้ประกอบกับข้อมูลอื่น ๆ เพื่อพิจารณาวางแผนการเก็บกักน้ำและส่งน้ำในกิจกรรมต่าง ๆ และเพื่อติดตามสถานการณ์น้ำในอ่างฯ ในแต่ละช่วงเวลาอีกด้วย ซึ่งจะทำให้คาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่าปัญหาการขาดแคลนน้ำหรือปัญหาน้ำล้นอ่างฯ จะเกิดขึ้นเมื่อไร เพื่อเตรียมมาตรการรองรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้งที่

9. โปรแกรมเก็บสถิติทั่วไปด้านจัดสรรน้ำ (Irrigation Project's Statistics - IRRIPROSTAT) ใช้เก็บสถิติข้อมูลต่าง ๆ ในโครงการชลประทานที่มีลักษณะเป็นอ่างเก็บน้ำ และเขื่อนระบายน้ำ เช่น ระดับน้ำ ปริมาณน้ำ การส่งน้ำ การระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำ ปริมาณฝนตก การระบายน้ำผ่านเขื่อนระบายน้ำ โปรแกรมนี้มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง มีวิธีการใช้ที่ไม่ยุ่งยากและข้อมูลสถิติที่เก็บได้จากโปรแกรมยังช่วยให้เจ้าหน้าที่รายงานข้อมูลให้ผู้บริหาร และหัวหน้าฝ่ายบริหารจัดการน้ำของสำนักงานชลประทานทราบได้อย่างรวดเร็ว

เทคโนโลยีที่กรมชลประทานคิดค้นในวันนี้ ก็เพื่ออนาคตที่สดใสในวันหน้านั่นเอง...



กินเที่ยวในวันว่าง... “ที่...อ่างฯ ชับประดู”

ล่องน้ำ

แลเขื่อน

ถ้า

คุณมีโอกาสไปเยือน
จังหวัดนครราชสีมา

ขอแนะนำให้ไปกินเที่ยวสักวัน นอนค้างคืนสักคืนที่ “อ่างเก็บน้ำชัยประดู” บ้านมอจะบก ตำบลมิตรภาพ อำเภอสีคิ้ว เพราะที่นี่ไม่ได้เป็นเพียงอ่างเก็บน้ำเพื่อการเกษตรเท่านั้น แต่ทุกวันนี้อ่างฯ ชับประดู ยังเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่ได้รับความนิยมจากผู้ชื่นชอบธรรมชาติสวย ๆ สบาย ๆ ด้วย

พื้นที่หน้าอ่างเก็บน้ำ คือ จุดกางเต็นท์ไว้สังสรรค์ รับลมเย็น ๆ มีบริการสกายูตเตอร์ เรือถีบ และจักรยานให้เช่าปั่นไปตามสันเขื่อนเพื่อชื่นชมธรรมชาติและทิวเขาที่อยู่รายรอบ

ส่วนเรื่องอาหารการกิน...ไม่ต้องห่วง เพราะจะมีร้านอาหารและเครื่องดื่ม เรียงรายตลอดแนวไว้ให้บริการ และมีเมนูเด่น ๆ ที่นักท่องเที่ยวนิยมสั่งกันมาก คือ ปลาเผา ลาบปลาทอด และตำโคราชที่เป็นอาหารท้องถิ่นขึ้นชื่อ อร่อยจนบางคนบอกว่า “ได้กินอาหารโคราช ได้สัมผัสบรรยากาศริมอ่างเก็บน้ำชัยประดูแล้ว ถึงกับอยากค้างที่นั่นสักคืน”

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีเวลาว่าง และต้องการค้างคืน อ่างเก็บน้ำชัยประดูก็มีที่พักราคาถูกไว้คอยบริการ หรือถ้าอยากนอนรับน้ำค้างยามค่ำคืนก็มีเต็นท์ให้เช่าด้วย ยิ่งถ้าเป็นวันหยุดเสาร์-อาทิตย์แล้ว ต้องรีบจองกันเลยทีเดียว

ใกล้กับ “อ่างเก็บน้ำชัยประดู” ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกหลายแห่ง เช่น แหล่งหินตัดสีคิ้ว สวนสาธารณะบึงสีคิ้ว เขื่อนลำตะลอง สวนป่ากัมมภูฐานวัดหนองห่านเจริญธรรม วัดเขาจันทน์งาม หรือจะเข้าไปกราบนมัสการหลวงพ่อดำ เติมนบุญก่อนเที่ยวที่วัดโนนกุ่ม อำเภอสีคิ้ว ก็น่าสนใจไม่แพ้กัน...



การเดินทาง

จากอำเภอเมืองนครราชสีมา ใช้ถนนมิตรภาพ (เขื่อนนครราชสีมา-สีคิ้ว) ตรงไป 44 กิโลเมตร จนถึงหลักกิโลเมตรที่ 208-209 จะเห็นทางแยกต่างระดับบายพาสสีคิ้ว ให้เลี้ยวเข้าทางหลวงหมายเลข 24 (ปักธงชัย-สีคิ้ว) ตรงไป 200 เมตร แล้วเลี้ยวซ้ายอีก 800 เมตร จะถึงอ่างเก็บน้ำ



เรื่องเล่า

คนใช้น้ำ

กลุ่มฯ ฝ่ายธาตุน้อย

โดดเด่นด้วยความสามัคคี



กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าที่ 4 ฝ่ายธาตุน้อย อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2548 เพื่อร่วมกันบริหารจัดการน้ำที่สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าที่ 4 สูบจากแม่น้ำชีไปตามคลองชลประทาน หล่อเลี้ยงพื้นที่การเกษตรกว่า 13,400 ไร่ ในพื้นที่ 4 ตำบลของอำเภอเขื่องใน ได้แก่ ตำบลสหธาตุ ธาตุน้อย สร้างถ่อ และแดงหม้อ

ความสำเร็จของกลุ่มบริหารการใช้น้ำฯ ฝ่ายธาตุน้อย ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกกว่า 800 คน อยู่ในการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกลุ่มฯ ทุกคนเคารพ กฎกติกา มีการบริหารเงินอย่างเป็นระบบและจัดสรรเพื่อการเกษตรโดยตรง

รูปธรรมของการดำเนินงาน ทำให้เกษตรกรทั้ง 4 ตำบล สามารถทำนาได้ปีละ 2 ครั้ง และปลูกพืชสวน

อื่น ๆ ได้ด้วย ทำให้คนในชุมชนไม่ต้องไปหางานทำต่างถิ่น มีข้าวและพืชสวนพันธุ์ดีมีคุณภาพไว้บริโภคและจำหน่าย ลดรายจ่ายในครัวเรือนและสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้น และทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

ความโดดเด่นของกลุ่มฯ ทำให้ได้รับเลือกเป็นสถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2555 และเข้ารับพระราชทานรางวัลในพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เมื่อวันที่พืชมงคลปี 2555 นี้

ความสำเร็จของกลุ่มฯ ทำให้มีกลุ่มเกษตรกรและผู้สนใจจำนวนมากเดินทางมาศึกษาเรียนรู้การทำงานของของกลุ่มฯ เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนากลุ่มของตนให้เข้มแข็งยั่งยืนต่อไป

สงครามแย่งชิง... แหล่งลุ่มแม่น้ำโขง



กลุ่ม ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ลุกขึ้นเคลื่อนไหวใช้ประโยชน์จากแม่น้ำโขงกันอย่างคึกคัก ตั้งแต่หัวแถวอย่างจีน กระทั่งเพื่อนบ้านไทยอย่างพม่า ลาว เขมร และเวียดนาม ประเทศเหล่านี้ลงทุนสร้างเขื่อนกันยกใหญ่ ถึงแม้จะหวั่นใจจากผลกระทบที่ตามมาก็ตาม อย่างน้อยเขื่อนก็ตอบสนองความต้องการของประเทศตัวเองได้ เช่น เป้าหมายการเป็นแบตเตอรี่แห่งเอเชียของประเทศไทย ที่หวังผลิตกระแสไฟฟ้าขายเพื่อนบ้าน

การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศลุ่มน้ำโขง เป็นหนึ่งในเหตุผลสำคัญที่ชาติสมาชิกฟ่งเป้าใช้ประโยชน์แม่น้ำโขงอย่างเต็มที่ เพราะตระหนักดีว่าเศรษฐกิจไม่ได้เกิดขึ้นอย่างลอย ๆ

ตรงข้าม ยังต้องมืองค์ประกอบความมั่นคงด้านน้ำ ด้านอาหาร ด้านพลังงาน ฯลฯ เป็นต้น

ลองมองย้อนประเทศไทยเมื่อ 40-50 ปีก่อน เศรษฐกิจของประเทศอยู่ในวงแคบ ต่อเมื่อเราลงทุนพัฒนาองค์ประกอบนี้ขึ้นมา เศรษฐกิจก็ยกระดับขยายตัวอย่างกว้างขวาง ทั้งการลงทุนจากคนไทยเองและนักลงทุนจากต่างประเทศ

จีนสร้างเขื่อนมากมาย ทั้งในแม่น้ำใหญ่ของประเทศหรือแม่น้ำโขงต้นน้ำ ตอบสนองความมุ่งหมายหลักอย่างน้อย 2 ประการ ทั้งการป้องกันบรรเทาอุทกภัยที่ครัวชีวิตผู้คนมากมายตลอดระยะเวลาพัน ๆ ปีที่ผ่านมา และการผลิตกระแสไฟฟ้าจำนวนมาก ตอบสนองความต้องการของประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว

จีนยังประกาศเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลง ด้วยการผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำ ซึ่งเป็นพลังงานสะอาดจากเขื่อนยักษ์ใหญ่ทั้งหลายเพิ่มขึ้น พร้อมกับลดการผลิตไฟฟ้าจากถ่านหินหรือพลังงานความร้อนอื่น

แน่นอนเป้าหมายเหล่านี้ไม่ได้มาโดยปราศจากต้นทุน จีนต้องอพยพประชาชนนับล้านคน เพื่อการก่อสร้างเขื่อน แต่เมื่อเปรียบเทียบความเสียหายอย่าง

ต่อเนื่องนับพันปีในอดีต กับสิ่งที่ได้รับในอนาคต จีนจึงไม่ลังเลใจที่จะเดินหน้าก่อสร้างเขื่อน เพราะสุดท้ายก็เพื่อผลประโยชน์ของชาติและประชาชนจีน

เช่นเดียวกับประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง พม่า ลาว กัมพูชา และเวียดนาม ล้วนมีจิตต์ความอยู่ดีกินดีของประชาชนเป็นเดิมพันทั้งสิ้น ยิ่งเมื่อการเมืองในประเทศคลี่คลายสถานการณ์ลง การพัฒนายิ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากขึ้น และต้องลงมืออย่างรวดเร็ว

นอกจากนั้น ภาวะโลกร้อน สภาพภูมิอากาศที่แปรเปลี่ยนผันผวน ยิ่งทำให้ชาติเหล่านั้นลุกขึ้นมาสร้างความมั่นคงด้านน้ำมากขึ้น เพราะตระหนักดีไม่แพ้กันว่า น้ำคืออาหาร น้ำคือชีวิต น้ำคือความมั่นคง เพราะน้ำคือทรัพย์สินอันมีค่าลำดับต้นที่ทุกคนลิ้ม

ประเทศไทยเองเสียอีกที่น้ำท่วม แม้เคยมีโครงการใช้ประโยชน์จากแม่น้ำโขง เช่น โครงการโขง ชี มูล แต่ล่องเลยกระทั่งบัดนี้ กลับไม่มีความคืบหน้าประการใด ตรงข้ามน้ำท่าจากแผ่นดินไทยไหลลงเติมแม่น้ำโขงมากมายทุกปี โดยเราไม่ได้ประโยชน์เลย

แม้ว่าจะมีเสียงคัดค้าน ต่อต้าน การก่อสร้างเขื่อนตามลำนํ้าโขงของประเทศต่าง ๆ แต่ดูท่าทีและความเป็นจริงแล้ว ยากที่จะทัดทานเป้าหมายของชาติเหล่านั้นได้ ตรงกันข้ามประเทศไทยเองเสียอีกที่จำต้องพิจารณาเรื่องนี้ในหลายมิติ รวมทั้งมิติการใช้ประโยชน์จากแม่น้ำโขงอย่างจริงจังมากกว่านี้

“แม่น้ไม่รู้ชะตาอนาคต พังอย่าประมาทชาติปัจจุบัน”

ผู้เขียน : ชลาลัย สมภารมัย

คอลัมน์ : น้ำเพื่อชีวิต เพื่อเศรษฐกิจไทย

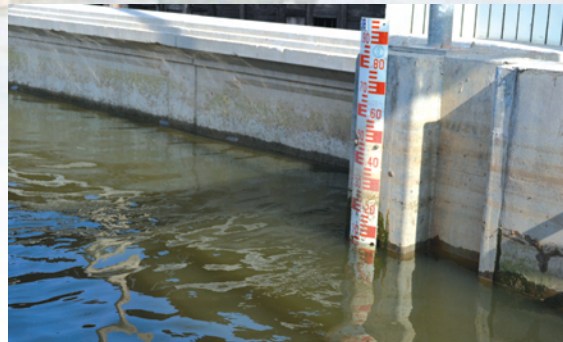
มติชน รายวัน

ฉบับวันจันทร์ที่ 21 พฤษภาคม 2555



เช็คความจุอ่างฯ เตรียมรับมือน้ำ...

สถานการณ์น้ำ



ปี 2555 เป็นปีที่ทำหายนพทการบริหารจัดการน้ำของกรมชลประทานอย่างยิ่ง จากบทเรียนในปี 2554 ที่ผ่านมา ที่ต้นปีประเทศไทยเผชิญกับปัญหาน้ำแล้ง แต่ปลายปีกลับเกิดอุทกภัยอย่างรุนแรง กรมชลประทานในฐานะองค์กรที่มีบทบาทหน้าที่บริหารจัดการน้ำของประเทศ จึงต้องประเมินสถานการณ์ล่วงหน้าไว้เพื่อรับมือให้ได้

ศูนย์ประมวลวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ กรมชลประทาน รายงานล่าสุด ณ วันที่ 21 พ.ค.2555 ว่าสถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่ภาคเหนือ ทั้งเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก เขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ เขื่อนคอกั้วหมา จังหวัดลำปาง และเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน จังหวัดพิษณุโลก ยังสามารถรองรับน้ำในช่วงฤดูฝนนี้ได้ รวมกันแล้วมากกว่า 12,700 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือคิดเป็นร้อยละ 56 ของความจุอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั้งหมดในพื้นที่ภาคเหนือ

ส่วนพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ต่าง ๆ ทั้งเขื่อนห้วยหลวง จังหวัดอุดรธานี เขื่อนน้ำอูน จังหวัดสกลนคร เขื่อนลำปาว จังหวัดกาฬสินธุ์ และเขื่อนลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา ยังสามารถรองรับน้ำ

ได้อีก รวมแล้วมากกว่า 4,900 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือคิดเป็นร้อยละ 62 ของความจุอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั้งหมดในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันออก ยังสามารถรองรับน้ำฤดูฝนได้รวมกันมากกว่าร้อยละ 61 ของความจุอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั้งหมดในพื้นที่ โดยที่เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี มีปริมาณน้ำคิดเป็นร้อยละ 19 ของความจุอ่างฯ สามารถรับน้ำได้อีกกว่า 600 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนกระเสียว จังหวัดสุพรรณบุรี มีปริมาณน้ำ 117 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถรองรับน้ำได้อีกกว่า 120 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก รับน้ำได้อีกกว่า 200 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนบางพระ จังหวัดชลบุรี รับน้ำได้อีกกว่า 40 ล้านลูกบาศก์เมตร และเขื่อนประแสร์ จังหวัดระยอง รับน้ำได้อีก 130 ล้านลูกบาศก์เมตร

ข้อมูลทั้งหมด แสดงว่าปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศ มีรวมกันทั้งหมด 37,431 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือคิดเป็นร้อยละ 53 ของความจุอ่างฯ ขนาดใหญ่ทั้งหมด มากเพียงพอสำหรับการทำเกษตร และมีพื้นที่เหลือพอรองรับน้ำในฤดูฝนที่จะมาถึงนี้ได้ด้วย

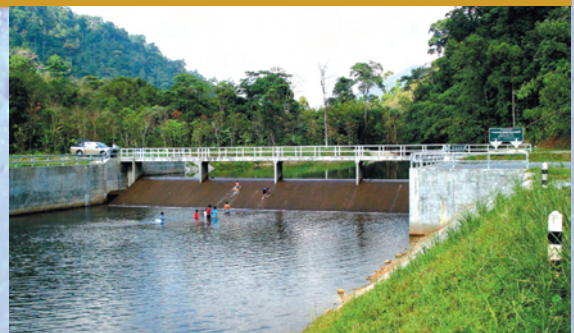
พระองค์เจ้าโสมสวลีฯ เสด็จเยี่ยมชมนิทรรศกาลกรมชลฯ



พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวร
ราชธิดาตามาด เสด็จเปิดงานวันเกษตรแห่งชาติ
และทรงเยี่ยมชมนิทรรศการของกรมชลประทาน ณ
ศูนย์วิจัย สาคิต และฝึกอบรมการเกษตรแม่เหียะ คณะ
เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในการนี้นายเลิศศักดิ์
วีระตระกูลไพบุลย์ รองอธิบดีฝ่ายบริหาร นายวินัย
พงษ์จินดา ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 1 พร้อมด้วย
ข้าราชการและเจ้าหน้าที่เฝ้ารับเสด็จ

ก.เกษตรฯ เร่งบริหารจัดการน้ำ ป้องกันน้ำท่วมอย่างบูรณาการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เร่งปรับปรุง ซ่อมแซม
บำรุงรักษาระบบชลประทาน เพื่อการระบายน้ำและส่งน้ำ
ให้พื้นที่เพาะปลูกกว่า 25 ล้านไร่ และดำเนินโครงการ
ตามแผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะ
เร่งด่วน จำแนกเป็นการป้องกันน้ำล้นจากแม่น้ำ การเพิ่ม
ประสิทธิภาพการระบายน้ำออกแม่น้ำและลงทะเล ระบบ
เสริมในพื้นที่เศรษฐกิจ ทั้งนิคมอุตสาหกรรมและชุมชน
เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำและการเตือนภัย
โดยมีการสนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ เครื่องผลักดันน้ำ



เสริมแนวกระสอบทรายริมถนนเดิม เสริมคันดินกั้นน้ำ
ซ่อมแซมคันกั้นน้ำ ขุดลอกคลองระบายน้ำ กำจัดสิ่งขีดขวาง
ทางน้ำ เพื่อป้องกันน้ำท่วม หากมีน้ำมากอย่างปีที่ผ่านมา

กรมชลฯ เตรียมรับมือน้ำ สร้างความมั่นใจให้ ปปช.



นายเลศิโรจน์ โกวัฒนะ อธิบดีกรมชลประทาน กล่าวว่า ขณะนี้กำลังเริ่มเข้าสู่ฤดูฝนแล้ว กรมชลประทาน ได้เตรียมพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยไว้แล้ว ตามแผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะเร่งด่วน งานป้องกันน้ำล้นจากแม่น้ำ งานติดตั้งเครื่องจักร-เครื่องสูบน้ำ งานเพิ่มประสิทธิภาพการเตือนภัย ควบคู่ไปกับการช่วยเหลือ พื้นที่แหล่งน้ำ และซ่อมแซมระบบชลประทานที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยในปีที่ผ่านมา คาดว่าจะช่วยให้การบริหารจัดการน้ำ ยามเกิดอุทกภัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความมั่นใจและมั่นคงในการดำรงชีวิตของประชาชน

นายสุเทพ น้อยไพโรจน์ รองอธิบดีฝ่ายบำรุงรักษา กล่าวว่า กรมชลประทานเตรียมรับมือฤดูฝนปีนี้ที่เริ่มมาตั้งแต่เดือนพฤษภาคมไว้พร้อมแล้ว โดยมีการวางแผนบริหารจัดการน้ำ ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ในส่วนของต้นน้ำ มีการวางแผนพร่องน้ำในเขื่อนหลักให้เหลือน้ำในอ่างฯ ในปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอสำหรับทุกกิจกรรม ส่วนพื้นที่กลางน้ำ กำหนดพื้นที่รับน้ำหรือแก้มลิงเรียบร้อยแล้ว เพื่อเก็บกักฝนที่ตกท้ายเขื่อนไว้ในพื้นที่ดังกล่าว สำหรับปลายน้ำ กำหนดแนวทางการระบายน้ำออกสู่ทะเลให้เร็วที่สุด โดยขุดลอกคูคลองต่าง ๆ และสร้างคันกันน้ำเป็นชั้น ๆ ชั้นในสุดก่อนเข้ากรุงเทพฯ มีการปรับปรุงแนวทางการก่อสร้างคันกันน้ำตามพระราชดำริฝั่งตะวันออกใหม่ ให้สูงกว่าระดับน้ำท่วมสูงสุดของปี 2544 ประมาณ 50 เซนติเมตร



ทางด้าน **นายสัตยชัย เกตุวรชัย** รองอธิบดีฝ่ายก่อสร้าง และคณะได้ลงพื้นที่ติดตามความก้าวหน้าการซ่อมแซมประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองบ้านพร้าว อำเภอสสามโคก จังหวัดปทุมธานี และได้รับรายงานจากนายชยันรินทร์ พันธุ์บุญญานันท์ ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 11 ถึงความก้าวหน้าในการดำเนินการจนถึงปัจจุบัน เกือบร้อยละ 100 แล้ว คาดว่าจะแล้วเสร็จในเร็ว ๆ นี้

รมว. เกษตรฯ ตรวจฟาย “ห้วยแห้ง” เพิ่มแหล่งเก็บนํ้านอกเขต

นายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงพื้นที่โครงการฝายลํานํ้าห้วยแห้ง ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี เนื่องจากพบว่าพื้นที่ทำการเกษตรของเทศบาลตำบลทุ่งหลวงส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน จึงขาดแหล่งนํ้าเพื่อการอุปโภคบริโภค การลงพื้นที่ครั้งนี้เพื่อแนวทางการดำเนินการก่อสร้างฝายหินก่อพร้อมชุดลอกลํ้าห้วยหน้าฝาย เพื่อเก็บกักนํ้าไว้ให้ชาวเทศบาลตำบลทุ่งหลวงที่อยู่นอกเขตชลประทานใช้ประโยชน์ ซึ่งประโยชน์ที่จะตามมาจกโครงการนี้ คือ สามารถส่งนํ้าให้พื้นที่การเกษตรกว่า 2,500 ไร่ มีเกษตรกรได้รับประโยชน์กว่า 5 ร้อยครัวเรือน รวมประมาณ 2 พันคน



“แก้ปัญหาน้ำเซาะรุ้ง” กรมชลฯ ลงนาม MOU เนเธอร์แลนด์



กรมชลประทาน ลงนามความร่วมมือด้านการบริหารจัดการอุทกภัยกับราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนในการจัดการความเสี่ยงภัยอันเกิดจากน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่การจัดหาวิทย์ากรณ์ด้านอุตุ-อุทกวิทยา ระบบการเตือนภัย และโปรแกรมป้องกันและบรรเทาภัยจากอุทกภัยและภัยแล้ง



พอ. สำนักโครงการขนาดใหญ่ เตรียมรับมืออุทกภัยนครศรีฯ

ว่าที่ร้อยตรี ไพเจน มากสุวรรณ ผู้อำนวยการสำนักโครงการขนาดใหญ่ นายประสิทธิ์ ชรินานนท์ ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 15 พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมตรวจสอบสภาพพื้นที่ เพื่อวางแผนโครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช โดยเฉพาะจุดเปราะบางที่มักเกิดปัญหาอุทกภัยบ่อยครั้ง และได้รับความอนุเคราะห์เฮลิคอปเตอร์จากกองทัพอากาศที่ 4 นำคณะบินสำรวจพื้นที่ทางอากาศด้วย การลงพื้นที่ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ ทั้งก่อนและในสถานการณ์วิกฤต เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนชาวนครศรีธรรมราช



จับบุรีเร่งพร่องน้ำสู่ทะเล รับพายุเยอนตึงเต๋ ม.ย.



นายขรรค์ชัย ไชยคง หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 โครงการชลประทานจันทบุรี กล่าวว่า เนื่องจากขณะนี้ฝนตกลงมาอย่างต่อเนื่องในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี อีกทั้งอาจมีพายุลูกใหม่เข้ามา โครงการชลประทานจันทบุรี จึงเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์โดยเปิดประตูระบายคลองวังโดนด ตำบลคลองซุด อำเภอกาโหม จังหวัดจันทบุรี รวมทั้งประตูระบายน้ำคลองรำพัน อ่างเก็บกักน้ำคลองศาลทราย อำเภอบางขัน จังหวัดจันทบุรี และประตูระบายน้ำคลองพระพุทธร อำเภอบึงน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ฝ่ายยาง และแม่น้ำจันทบุรี อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี เพื่อเร่งระบายน้ำและพร่องน้ำลงสู่ทะเล ให้เหลือปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ และฝ่ายเก็บน้ำในจังหวัดจันทบุรีให้เหลือเพียงร้อยละ 50 เพื่อรองรับหน้าฝนที่จะมาถึงนี้

► **นายเลอศักดิ์ ริ้วตระกูลไพบูลย์** รองอธิบดีฝ่ายบริหาร เป็นประธานในการประชุมซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2555 โดยมีการทบทวนการทำงานย้อนหลังไป 10 ปี และเตรียมการล่วงหน้าอีก 10 ปี ► **นายชัชวาล ปัญญาวาทีนันท์** รองอธิบดีฝ่ายวิชาการ ต้อนรับคณะศึกษาดูงานจากหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นนราธิวาส และสำนักงานพัฒนาเกษตรกรรมลุ่มน้ำมูดา ประเทศมาเลเซีย ในโอกาสเดินทางมาศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการน้ำของกรมชลประทาน และในอนาคตหน่วยงานของไทยก็จะไปศึกษาดูงานที่ประเทศมาเลเซีย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาทางด้านชลประทานร่วมกันมากขึ้น ► **สำนักชลประทานที่ 9** จัดโครงการ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข สร้างรอยยิ้มให้กับประชาชน” โดยจัดตั้งศูนย์รับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และโอกาสนี้ได้มอบสิ่งของบรรเทาทุกข์แก่ผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้วยภัยอันเกิดจากน้ำทั้งน้ำแล้งและน้ำท่วมด้วย ► **นายชัยนรินทร์ พันธุ์ภิญญาภรณ์** ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 11 เป็นประธานในการประชุมคณะผู้บริหารสำนักชลประทานที่ 11 เพื่อรับฟังผลการดำเนินงาน ความก้าวหน้า ตลอดจนอุปสรรคในการดำเนินงานบริหารจัดการน้ำ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนางานให้สอดคล้องกับพื้นที่ ► **นายเฉลิมเกียรติ คงวิเชียรวัฒน์** ผู้อำนวยการโครงการชลประทานประจวบคีรีขันธ์ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการสำนักชลประทานที่ 14 พร้อมด้วยหัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 โครงการชลประทานเพชรบุรี ลงพื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อตรวจสอบความพร้อมของอ่างเก็บน้ำสำหรับรองรับน้ำตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายนนี้ ► **นายทวีศักดิ์ ธนเดโชพล** ผู้อำนวยการกองแผนงาน ร่วมประชุมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการกับคณะทำงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สำนักชลประทานที่ 5-8) เพื่อทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจและแผนยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานเพื่อประชาชน ► **นางนันทวรรณ วงษ์สกุล** ตัวแทนงานการเงินและบัญชีสำนักชลประทานที่ 4 พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ในสังกัด มอบหนังสือให้กับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกำแพงเพชร ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้แก่ประชาชนและผู้สนใจ ระเบียบนี้เป็นช่วงเข้าสู่ฤดูฝน ภาคเหนือและภาคอีสานตอนบน อาจมีฝนตกชุกหนอยอย่างไรเสียพกรมลักคั่น หรือพกเสือกกันฝนติดตัวไปด้วยก็ดีเหมือนกัน ◀

รู้หรือไม่?



ต้นปาล์มเพียง 1 ต้น

ต้องการน้ำถึง 200 ลิตร ต่อวัน

การเปิดน้ำทิ้งไว้ขณะชักผ้า

จะเสียน้ำ 9 ลิตร ต่อนาที



กบข.

ตอบทุกข้อสงสัย

Q จะลาออกจากการเป็นสมาชิก กบข. ได้หรือไม่

A ไม่สามารถลาออกจากการเป็นสมาชิก กบข. ได้

เพราะตามมาตรา 44 แห่ง พรบ. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 กำหนดให้ “สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อผู้นั้นออกจากราชการเว้นแต่เป็นการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการนั้นๆ หรือการออกจากราชการของผู้ไปปฏิบัติงานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำการ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ” ดังนั้น ด้วยบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจึงไม่มีหน่วยงานใดมีอำนาจอนุมัติให้สมาชิกลาออกจากราชการ กบข. และให้กลับเข้าสู่ระบบบำเหน็จบำนาญแบบเดิมได้ นอกจากนี้สมาชิกก็ไม่อาจด่งเงินสะสมให้แก่ กบข. ด้วย

**ชลประทาน
บริการประชาชน**



**ศูนย์บริการร่วม
กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์**



ให้บริการ/ข่าวสาร รับเรื่อง-ส่งต่อ
ข้อบัญญัติ/อนุญาต/รับเรื่องร้องทุกข์ ฯลฯ

- Call Center 1170
- เว็บไซต์ www.moac.go.th/builder/service
- อาคารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 1 ถนนราชดำเนินนอก
แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์ : 0-2281-5955 หรือ 0-2281-5884
โทร 250, 315, 373, 374, 384

